



Ärende SFH 2026 – 00013 (§136)

Utfärdat: 2026-08-10

Handläggare

Namn: Marie Larsson, Malin Persson

E-post: marie.larsson@socialhisingen.goteborg.se

**Skriftligt svar på frågor enligt beslut av socialnämnden Hisingen 2026-06-16
(SFH 2026-00013 §136)**

Frågeställningar Del 1: Hantering i det enskilda ärendet

1. Redogör för samtliga orosanmälningar som inkommit gällande det berörda barnet, inklusive anmälare och datum.

Förvaltningens svar:

Utifrån socialtjänstsekretessen i 26 kap. 1 § OSL, samt gällande riktlinjer, lämnas information gällande det enskilda fallet, avseende punkt 1, till det Individutskott som hanterar ärenden kopplade till aktuellt ärende.

2. Hur har förvaltningen sammanvägt dessa upprepade anmälningar till en samlad helhetsbild, och vilka bedömningar och konkreta åtgärder har den samlade bilden lett till i det enskilda fallet?

Förvaltningens svar:

Utifrån socialtjänstsekretessen i 26 kap. 1 § OSL, samt gällande riktlinjer, lämnas information avseende punkt 2, gällande det enskilda fallet, till det Individutskott som hanterar ärenden kopplade till aktuellt ärende.

Del 2: Generella rutiner och kommunikation till politiken

1. Vilka är förvaltningens nuvarande rutiner för att systematiskt sammanväga upprepade orosanmälningar samt för att informera nämnden vid allvarliga händelser där skyddsnätet kan ha brustit?

Förvaltningens svar:

Hantering av orosanmälningar och återkommande aktualiseringar

Socialtjänsten kan få kännedom om ett barns eller en ung persons situation genom:

- Ansökan från barnet/den unge eller vårdnadshavare,
- Orosanmälan: Polisen, privatpersoner, skola, hälso- och sjukvård eller andra aktörer kontakter socialtjänsten med uppgifter som ger anledning till oro för att ett barn far illa eller kan vara i behov av stöd eller skydd.

- Annat sätt: Socialtjänsten får kännedom om förhållanden på annat sätt, exempelvis genom en annan tjänsteperson i staden eller genom egna iakttagelser.

Mottagningsenheten inom barn och unga på Socialförvaltningen Hisingen tar emot och hanterar alla nya aktualiseringar gällande målgruppen. Om barnet/den unge har ett pågående ärende hanteras aktualiseringen av enheten som ärendet är aktuellt på. Om det redan pågår en utredning hanteras en ny orosanmälan inom pågående utredning. Om det finns en pågående insats kan en ny utredning inledas om de nya uppgifterna visar på ytterligare behov än de som insatserna avser att möta.

Skyddsbedömning

När en anmälan som gäller ett barn eller en ung person inkommer görs alltid en omedelbar skyddsbedömning. Detta följer av 20 kap. 1 § SoL och görs *oavsett* om det är ett nytt ärende, ett tidigare känt men avslutat ärende eller om barnet har en pågående utredning eller insats. Skyddsbedömning görs även oftast när information inkommer på annat sätt, även om det inte finns ett lagstadgat krav på omedelbar skyddsbedömning i dessa situationer. Skyddsbedömningen syftar till att uppmärksamma om barnet eller den unge har ett akut behov av skydd eller om andra omedelbara åtgärder behöver vidtas. Bedömningen ska dokumenteras skriftligt.

Förhandsbedömning

Efter att en aktualisering inkommit görs en förhandsbedömning som leder fram till ställningstagandet om utredning ska inledas eller inte. Vid en ansökan inleds utredning alltid direkt. När en anmälan inkommer ska socialnämnden, enligt 20 kap. 2 § SoL, fatta beslut om att inleda eller inte inleda utredning inom fjorton dagar från det att anmälan kom in, om det inte finns synnerliga skäl att förlänga tiden. Ett sådant beslut behöver inte fattas om det redan pågår en utredning om barnet eller den unge.

Vid en anmälan eller information på annat sätt kan det som en del av förhandsbedömningen inhämtas information om socialtjänstens tidigare kännedom om barnet och familjen. Detta sker genom sökning i Treserva. Aktualiseringar som inte leder till en utredning eller ingår i ett befintligt ärende är sedan 1 juli 2025 sökbara och gallras fem år efter upprättande. Genom att tidigare kännedom beaktas kan tidigare anmälningar, utredningar samt tidigare och pågående insatser vägas in i bedömningen av den aktuella situationen.

Under förhandsbedömningen kan ytterligare information inhämtas genom kontakt med den som gjort anmälan, barnet och barnets vårdnadshavare. Syftet är att komplettera eller förtydliga uppgifterna samt att få information om barnets och vårdnadshavarnas inställning till det som kommit fram.

Eftersom syftet med förhandsbedömningen är att bedöma om en utredning ska inledas eller inte ska socialnämnden inte vidta några utredningsåtgärder under förhandsbedömningen. Nämnden får till exempel inte hämta in uppgifter från någon utomstående. Även hembesök eller en annan individuellt inriktad uppsökande åtgärd ses i regel som en inledd utredning. JO har dock uttalat att det kan vara aktuellt att söka upp vårdnadshavaren i hemmet under förhandsbedömningen om socialnämnden inte kan etablera kontakt på annat sätt. En förutsättning för att nämnden ska få åka hem till vårdnadshavaren oanmält inom ramen för en förhandsbedömning är dock att hembesöket sker i syfte att få kontakt med vårdnadshavaren. Om syftet med hembesöket är att kontrollera hemförhållanden anser JO att nämnden har inlett en utredning.

Om det finns behov av utomstående kontakter för att kunna bedöma barnets situation och behov av stöd eller skydd behöver en utredning inledas. Principen om att utomstående kontakter inte får tas under en förhandsbedömning framgår av Socialstyrelsens handbok "Utreda barn och unga (s. 110) och är även fastslagen i flera äldre och återkommande JO-beslut (bland annat JO 1995/96 s. 312, JO 1999/00 s. 238 och JO 2015/16 s. 377).

Återkommande aktualiseringar

Det finns ingen särskild skriftlig rutin som anger hur återkommande aktualiseringar ska hanteras eller att ett visst antal anmälningar ska leda till att en utredning inleds. Det finns inte heller någon fastställd gräns för hur många aktualiseringar eller anmälningar som krävs för att en utredning ska inledas. Däremot finns ett upparbetat arbetssätt där tidigare kännedom om barnet och familjen ingår som en del i den samlade bedömningen. Varje ny aktualisering bedöms utifrån de individuella omständigheterna i det enskilda fallet, samtidigt som relevant tidigare kännedom vägs in.

Detta ligger i linje med 14 kap. 2 § SoL, enligt vilken socialnämnden ska inleda en utredning om nämnden får information om något som skulle kunna leda till en åtgärd av nämnden. För barn och unga kompletteras denna bestämmelse av de särskilda reglerna om förhandsbedömning i 20 kap. 2 § SoL.

Vid bedömningen beaktas bland annat:

- vad den aktuella anmälan eller informationen handlar om,
- hur allvarliga de uppgivna förhållandena är,
- om uppgifterna beskriver en enstaka händelse eller återkommande förhållanden,
- vem eller vilka som har lämnat uppgifterna,
- vilken tidigare kännedom socialtjänsten har om barnet och familjen,
- om det finns tidigare eller pågående insatser,

- hur barnets behov tidigare har bedömts och om pågående insatser bedöms vara tillräckliga, samt
- om barnets behov bedöms kunna tillgodoses genom andra insatser eller genom stöd från andra huvudmän.

Barnets uppfattning om sin situation är betydelsefull för socialnämndens bedömning av om en utredning ska inledas eller inte. Barn har rätt till relevant information och bör få möjlighet att komma till tals med socialtjänsten om innehållet i en anmälan, men socialtjänsten behöver göra individuella bedömningar utifrån varje barns situation. Om barnet inte själv har kommit till tals under förhandsbedömningen ska anledningen till det dokumenteras när nämnden beslutat att inte inleda en utredning.

Återkommande aktualiseringar utgör därmed en del av den samlade bilden av barnets och familjens situation. Det är dock inte antalet anmälningar i sig som avgör om en utredning ska inledas. En ny anmälan behöver bedömas både utifrån sitt eget innehåll och i relation till den tidigare kännedom som socialtjänsten har om barnet.

Flera tidigare anmälningar innebär således inte automatiskt att en utredning ska inledas. På motsvarande sätt kan en ny anmälan som inte ensam bedöms innehålla tillräckliga uppgifter för att föranleda en utredning behöva bedömas i relation till tidigare uppgifter och aktualiseringar. Återkommande uppgifter kan därmed innebära att den samlade bilden förändras och att det finns skäl att inleda en utredning.

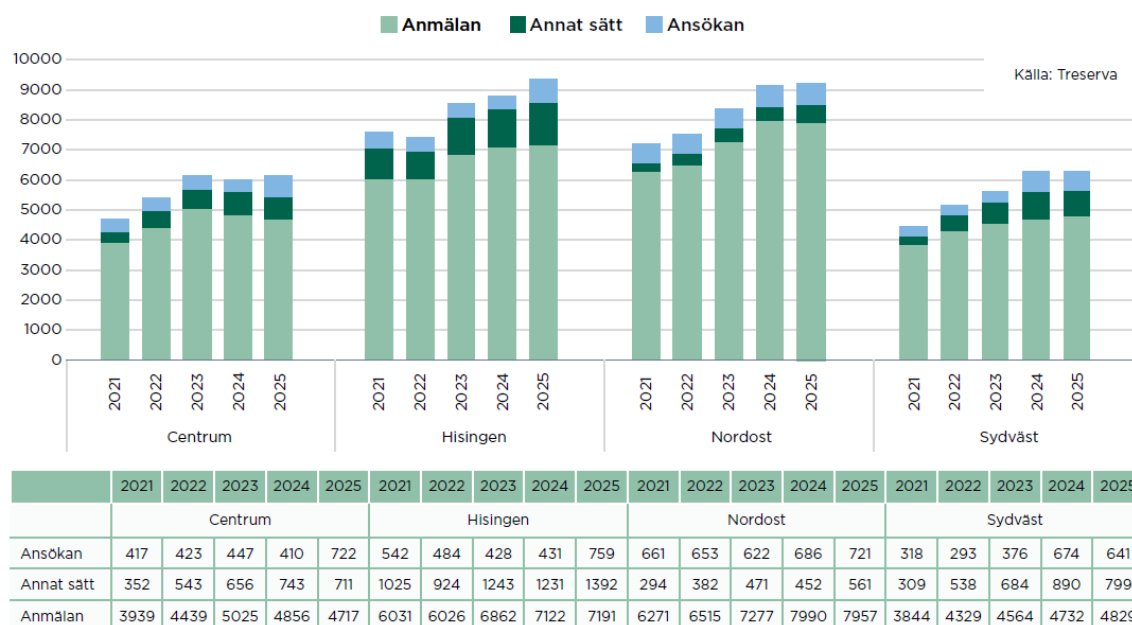
Beslut om utredning

När aktualiseringen hanteras är det 1:e socialsekreterare som fattar beslut om att inleda respektive inte inleda utredning. Beslutet grundas på en sammanvägd bedömning av den information som finns tillgänglig vid tidpunkten för bedömningen. I bedömningen ingår både de aktuella uppgifterna, eventuell tidigare kännedom om barnet och familjen samt information som har inhämtats under förhandsbedömningen. Den avgörande frågan är om det som kommit till socialtjänstens kännedom kan föranleda någon åtgärd från socialnämndens sida och om det därför finns skäl att inleda en utredning.

Sammantaget innebär arbetssättet att varje aktualisering bedöms utifrån den aktuella situationen, men inte isolerat från socialtjänstens tidigare kännedom om barnet och familjen. Återkommande anmälningar och aktualiseringar beaktas därmed som en del av den samlade bedömningen av barnets behov av stöd eller skydd.

Inkomna ansökningar och anmälningar gällande barn och unga

Figur 3.6 - Antal aktualiseringar, 0-20 år. Uppdelat på aktualiseringstyp och stadsområde, år 2021-2025.



Förvaltningens information till nämnden vid avvikelser och allvarliga händelser

Hanteringen av avvikelser och allvarliga händelser, inkluderat kommunikation kring dessa, sker enligt lagstiftning och Göteborgs Stads gemensamma Lex Sarah-rutin (se nedan sammanfattning).

SAS (socialt ansvarig samordnare) ansvarar för att:

- ta emot Lex Sarah-rapporter,
- utreda och fatta beslut,
- avsluta utredningar,
- anmäla allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden till IVO.

Möjliga beslut enligt Lex Sarah är bland annat:

- inget missförhållande
- missförhållande,
- påtaglig risk för missförhållande,
- allvarligt missförhållande,
- påtaglig risk för allvarligt missförhållande.

Sekretess gällande information till utskott om individärenden

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) begränsar möjligheten att sprida uppgifter om enskildas personliga förhållanden. Information får endast lämnas till personer som behöver uppgifterna för att kunna fullgöra sitt uppdrag (till exempel fatta beslut i individärende).

Vid beslut enligt Lex Sarah, som innebär anmälan till IVO, informeras det individutskott som är kopplad till den verksamhet där avvikelserna identifierats. Informationen vid de sammanträde som kommer närmast efter SAS beslut.

Eftersom Lex Sarah-beslut är delegerade till SAS har nämnd och obehörigt utskott normalt sett inte behov av detaljerad information i enskilda ärenden för att genomföra sitt uppdrag. Information mellan olika utskott ska hanteras restriktivt och får inte röja eller bekräfta uppgifter om en enskild.

Information till nämnden

Nämnden har det övergripande ansvaret för verksamheten även när beslutanderätt är delegerad.

Nämnden hålls löpande informerad om arbetet med avvikelsehantering och utredningar enligt Lex Sarah på en uppföljande och mer övergripande nivå. Detta gör genom att SAS:s delegationsbeslut underställs nämnd, att kvartalsrapporter om IVO-ärenden upprättas, samt att förvaltningen årligen upprättar en kvalitetsrapport där man bland annat redovisar arbetet med avvikelser (inkl Lex Sarah-ärenden), vilka åtgärder som vidtagits, samt identifierade risker och utvecklingsbehov.

Nämnden anses normalt sett inte vara i behov av detaljerad och omfattande information i individärenden där nämnden *inte* är beslutande.

Mer detaljerad information kan dock lämnas om det behövs för nämndens övergripande ansvar, exempelvis:

- intern kontroll,
- verksamhetsstyrning,
- principiella frågor,
- resursfrågor,
- avvikelsehantering,
- förtroendepåverkande händelser.

Även när utökad information behövs ska den begränsas till vad som är nödvändigt för ändamålet.